

ПЛЕВЕНСКИ НОВИНИ

СЕДМИЧЕНЬ НЕЗАВИСИМЪ ВЕСТНИКЪ

РЕДАКЦИЯ печатница „ИЗГРѢВЪ“. Редакторъ: И. Бакаловъ.

Борбата противъ лихварството

Второто голъмо зло следъ пиянството, което има гибелни последствия за селото, и което разстройва стопанския животъ, убива апетита за хубаво и по добро производство, това е лихвоимството, въ формата на зеленичарство и безбожно спекуланство.

Каква борба е водена отъ страна на земедѣлската банка съ лихварството, въ миналото, това само знайтъ тѣзи, чиновници въ сѫщата банка, които сѫ останали живи свидетели на голъмъ трудъ и голъми усилия, за да се преодолѣе растящето зло въ страната ни; централизирането земята въ малко рѣже, отъ което последва емигриране на населенето отъ селото въ града и въ чужбина. Акнетата на земедѣлската банка, напечатана въ специална брошюра, ще ни остане паметна за тогавашното време. А създаване института земедѣлски каси, още въ турско време, ни подсказва за вилнещето лихварство въ тогавашната епоха.

До европейската война нашето селско население бѣше твърде много задължено къмъ мѣстните лихвари; само ново-организирани кооперации даваха надеждност за по благоприятъ живът за бѫдащето; обаче, войната, колкото и много злини да донесе за родината ни, даде благоприятни условия за селското население. Съ обезценяването на книжната ни монета и покачването цената на производството, земедѣлското население се лесно изплати отъ старите си задължения.

Богатството на селското население се намира въ земедѣлското производство, което е винаги изложено на природните стихии: суша, градъ и наводнение, а тѣ сѫ чести гости на страната ни. Поради това, не виждаме повторно нашитъ земедѣлци да изпаднат въ мизерно положение; нуждите имъ растатъ, производство доста-тъчно нѣма, а кредитъ имъ ограниченъ, защото кредитните кооперации не на всѣкѫде могатъ да играятъ тази ефикасна роля, за да бѫдатъ спасители за селското население, поради това, че не въ всѣка кооперация има добри и добросъвестни рѣководители, кооператори или пѣкъ останалитѣ членове кооператори сѫ не достатъчно съзнателни. За тази цѣль лихвоимството, зеленичарството на нова смѣтка се създава у насъ.

Идете и провѣрете въ Ломска околия, за да се увѣрите, че почти въ всѣко село си има мѣстни лихвари, които при наличността на закона противъ лихвоимството напечатанъ въ бр. 22 отъ 30. IV м. т. въ „Дѣржавенъ“, въпрѣки строгите му санкции, лихварите дератъ коката на нуждающимъ се производители отъ кредитъ — земедѣлци. Тѣ имъ взематъ по

10% лихва на месецъ и винаги за късъ срокъ.

Рѣководителите на кооперациите спокойно наблюдаватъ този безбоженъ грабежъ. И какво могатъ повече да направятъ тѣ, когато въ село съ 100 или 200 стопанства има 38 души кооператори членове на мѣстната кооперация, въпрѣки че сѫществува тази кооперация нѣколко години. Въ друго село рѣководителя на кооперацията се занимава съ лихварство, търговия съ зърнени храни за частна съка, а кооперацията е за мярѣла. На трето мѣсто рѣководителите на кооперацията груби материалисти, безъ никаква идеяна подкладка сѫ служили въ кооперативното сдружение, за да го докаратъ до крахъ: построили кооперативно здание и докарали кооперацията до невъзможност да сѫществува — продаватъ кооперативния домъ, за да изплатятъ непоносимите задължения по ради постройката . . . и пр.

Като имаме предъ видъ тази действителност, въ която се намира нашето село, за да не дочекваме още по печално бѫдеще, належащъ дѣлът е на всѣки служителъ въ земедѣлската банка да бѫде истински пионеръ за нова творческа дейност въ селото. Нему предстои най-първо да се бори за унищожението на лихвоимството и зеленичарството въ държавата. Нека въ сѫщиятъ духъ да заработятъ и рѣководителите на кооперациите, защото действителността имъ показва, че тамъ кѫдето лихвоимството се практикува въ най-жестока форма, тамъ икономии не се правятъ, тамъ спестявания за мнозинство нѣма; тамъ подобрене на стопанствата не се чувствува, тамъ за общественъ моралъ не се говори; тамъ населението е наклонено много по-скоро да възприема крайните превратни идеи. Това не е целта на съвременната модерна държава, която цели да създаде правда, редъ и справедливостъ за по-даниците си!

Служителите при земедѣлската банка и кооперативните деятели въ борбата си противъ лихвоимството, по-главните разпореждания на което възпроизведо-извеждаме изцѣло:

Чл. 1. Който при даване пари въ заемъ, при авансиране на пари срещу закупени вещи, при отчуждане на вещи въ кредитъ, при отсрочване на падежи за плащане или при сключване на други двустранни договори, които иматъ характеръ на кредитиране, използване стесненото положение, неопитността или лекомислието на длѣжника, за да получи подъ каквато

и да е форма годишна лихва, която превишава сконтовия процентъ на Българската Народна Банка, съ 7 единици, наказва се сътъмниченъ затворъ не помалко отъ 6 месеци и съ глоба отъ 5000 лева до 50 000 лева.

Чл. 2. Съ посоченото въ чл. 1 наказание се наказва и оня който, съ знание служи за посрѣдникъ при извръшване на престъпление по сѫщия членъ.

Чл. 5. Законната лихва по граждански и търговски дѣла е дванадесетъ настоѣгодишно, а договорната лихва не може да надвиши първото създаване отъ този законъ процентъ.

Чл. 7. Този законъ влиза въ сила на 1 май 1927 г., като по отношение лихвения процентъ, посоченъ въ чл. 1, се прилага отъ 1 януари 1920 год. и отменя всички други законоположения, които му противоречатъ.

Въпрѣки строгите санкции на цитирания законъ днес лихварството се шири ужасно между селското население. Дано по скоро земедѣлската банка се снабди въ по-вече срѣдства за нуждащото се селско население отъ кредитъ, ала е необходимо и по-вече съзнание въ това население, за да знае въ що да уползотвори дадениятъ му кредитъ. А за това е необходимо продължителна усилена планомѣрна дейност отъ служителите при земедѣлската банка и всичката добросъвестна интелигенция на страната ни.

В. Храновъ

Продава се едно американско

лозе отъ 12 декара и три ара въ мѣстността „Дюлюмуса“, отъ което четири декара и три ара новопосадено съ първо класни десертни лози през 1927 год. и останалото бъдещо староамериканско лозе има кѫща отъ две стаи, кухня, яхъръ и саманълъкъ.

ПРОДВА се също на износна цена овощна градина отъ 12 декара въ мѣстността „Подъ Обръща“, чомаковско землище, Бѣлослатинска околия, при сѫседи: Маринъ Ивановъ, Стефанъ Стефановъ отъ две страни, Петко Цоловъ отъ две страни Вуто Цековъ и Ст. Петковъ. Горнитѣ имоти продавамъ и на срочно изплащане при добри гаранти.

За споразумение при K. B. Болашъковъ. — Плевенъ, телефонъ № 42.

За споразумение при Никола Каракостовъ (сре-щу Бр. Топкаровъ) Плевенъ.

пушете ароматичните
цигари

„ЕНДЖЕ ВАРДАРЪ“
Които се приготвяватъ
изключително отъ отле-
жали южно български
тютюни.

ВАРДАРЪ

ХРОНИКА

Платете си
АБОНАМЕНТА

30 лева за 1928 год.

Изплащането 30 лева абона-
ментъ зав. „Плевенски Новини“
става и въ книжарница „Един-
ство“ — подъ окр. сѫдъ.

На Ивановдень пожар-
ната команда отпразнува сво-
ята годишнина. Присъствуваха:
кмета, нѣкои отъ общинските
съветници, майоръ Пѣевъ, под-
полковникъ Бояджиевъ и нѣ-
кои граждани.

Следъ обѣда, който бѣ да-
денъ въ честь на гостите, из-
вѣршиха се демонстрации. Са-
мо за 5 секунди командала бѣ
готова за путь.

Г-нъ подполковникъ Бояд-
жиевъ направи прегледъ на цѣ-
лата пожарна команда и съ
единъ апель се обърна къмъ
пожарниките, като имъ на-
помни, че за доброто на града,
тѣ трѣба да бѫдатъ винаги
бодри и непоколебими.

Споредъ измѣненията, въ
комисията по разпределение
на поземелния данъкъ ще има
по единъ представител на да-
нъкоплатците за всѣкъ 25 кѣ-
щи, както въ селата, тѣй и въ
градовете.

Ипотечния отдѣлъ при Б.
Н. банка ще се закрие и ми-
нава къмъ новата Ипотекарна
банка.

Въ цѣла България презъ
миналата година е произведено
75 милиона килограма цвѣтъ.

Нашиятъ съгражданинъ,
младиятъ Д-ръ Владимиръ Да-
фновъ, е завѣршилъ медицин-
ските си науки въ Италия и се
е завѣрналъ въ градътъ ни.
Той е издѣржалъ и установи-
лъ отъ закона държавътъ
изпитъ и му е разрешена сво-
бодна лѣкарска практика въ
България.

Той се установява на свободна
практика въ гр. Плевенъ.

Пожелаваме му успехъ.

Оказионъ

Копирна преса и бинокълъ
продава книжарница „Единство“
(подъ окр. сѫдъ).

З стаи, кухня, маза и ки-
леръ, въ д'вора на главната улица, се даватъ
подъ наемъ. Споразумение при
Стоянъ Европейски срещу Кал-
пазанитѣ.

ЖИЛЕТЬ

Апарати — самобръсначи, ножчета и всички бръс-
нарски принадлежности; машинки за
стригане, бръсначи „БЛИЗНАЦИ“, „АДАМЪ“ и ЕВА“
и др. на фабрични цени ще намира-
те при

Хр. Хар. Балабановъ
ПЛЕВЕНЪ.

Небивала КОНКУРЕНЦИЯ въ Плевенъ Бакали, дѣрводѣлци и ковачи!

Въ колониалния магазинъ на Стоянъ Европейски (срещу Калпазанитѣ) винаги ще намѣрите на конкурентни цени всѣкакви колониални стоки, ковачески принадлежности: клинци и подкови — всѣкакво количество и номеръ; безиръ, гвоздеи, туткаль и пр.

Цигари отъ всички мѣстни фабрики на ЕДРО и ДРЕБНО.

Само едно посещение ще ви увѣри въ горното.

Продавамъ: маса дѣл-
га 3·80 на 55 см., маса (бюро) 1·10 на 65
см. и джамълъкъ 1 м. на 70 см.,
всички въ добро състояние и
на извосна цена. Споразумение
при Никола Каракостовъ (срещу
Бр. Топкаровъ) Плевенъ.

Смъхъ и утеша

Трите гръшки.

— Господинъ редакторе, пишете тамъ, че три гръшки, три големи гръшки ще направят хората през 1928 год.

— Какви?

— Ако върватъ, че кризата ще се намали.

— Ако си мислятъ, че жени ще се вразумятъ безъ дървенъ господь.

— Ако не взематъ пари въ заемъ, щомъ има кой да имъ даде.

Житейска мъдростъ.

И умната и наивната жена съ единакво опасни: първата винаги може да изльже мъжа си, а втората — да бъде изльгана за негова смътка.

Приятелски.

— И нима ти вървашъ, че твойтъ годиникъ морякъ ще се ожене за тебъ?

— Разбира се!

— О, недей върва! Моряцъ много ижно се давя.

Благотворителностъ.

— Какъ се реши да поканишъ на танцъ тази грозотия? Това не е жена, а цълъ чудовище!

— Отъ человѣколюбие бе, приятелю... Нали се намираме на благотворителенъ балъ.

Молитва

Въ една черква, близо до знатна дама, е коленичилъ единъ човѣкъ, просто облѣченъ, и съ дѣлбоки въздышки се молѣлъ горещо на Бога. Дамата очудена отъ усърдието му и трогната отъ неговитъ въздышки, го помислила за нѣкой нещастникъ и, като се обрѣнала къмъ него, любопитно го запитала:

— Навѣрно имате голѣма нужда отъ божията милостъ, човѣче, та се молите Богу съ такава топлота и набожностъ?

— Ахъ да, да, госпожо, моля Господа да ми даде работа — инакъ ще умра отъ гладъ.

— Но какъ ви е занаятъ? — запитала дамата.

— Гробарь, гробарь, госпожо.

Сипата на навика.

Единъ фотографъ привикналъ 30 години да употребява единъ и същи фрази. Повикали го веднажъ да фотографира единъ умрѣлъ. Като нагласилъ апаратъ къмъ лицето на покойния, той по навикъ неволно казалъ:

— Сега, моля ви се, не мърдайте и се поусмихнете малко.

Обща криза.

Тя. Милички, какво си се умислилъ такъвъ?

Той. Защото работитъ ми отиватъ зле... Вървимъ къмъ фалитъ... Праздниците додоха, но продажба почти никаква... Полици има да се плащатъ, кризата е невѣобразима...

Тя. И азъ изпитвамъ сѫщото. Отъ три дни обрѣщамъ моднитъ журнали и не мога да намѣря нищо ново, нищо оригинално, върху което да се спра.

Съвременно.

Наистина, ако бѣхъ милионерска дѣшеря, щѣхте ли да ме обичате?

— Да ви обичамъ ли? Незамъ... но... сигурно щѣхъ да се охеня за васъ.

Болестъта сапъ и регистрация на единокопитните животни

Отъ 1924 год. се въведе всъка пролѣтъ, задължителното прегледване и регистриране на единокопитните животни въ България. Тая година се предприе и офтальмироването имъ. Постави се въ окото на единокопитното животно една капка маленинъ съ цѣль да се открие болестта сапъ, ако животното я има въ спящъ състояние.

Що е болестта сапъ по единокопитните животни?

Тя е заразителна болест, която се причинява отъ особенъ бацилъ и се характеризира съ малки пъпчици по кожата и слизеститъ ципи, които въ последствие на тѣхно място се развиватъ ранички у животните.

Тя датира отъ около 400 години преди Христо. Главно заразяването става чрезъ храната. Но заразяването може да стане и по дихателните птици, презъ кожата, презъ слизеститъ ципи на носа, устата, очите и пр., ако на тия места попаднатъ сапни бацили.

Отъ тая болестъ заболѣватъ предимно: конетъ мулетата, магаретата, но съ възприемчиви: котката, заяка и др. животни, и човѣка. Говедото и по изкуственъ начинъ ако му присадимъ сапна зараза — не заболѣва.

Главния пътъ, презъ който заразата влиза въ организма е устата. Заразенъ конъ, съ носовъ или бѣлодобренъ сапъ, съ прихането си замърсява храна, вода, ясли и пр. и ако други конъ яде отъ тая храна, пие отъ тая вода, или близки предмети, замърсени съ сапа зараза, то той ще заболѣе отъ сапъ.

Стомашния сокъ не действа на сапния бацилъ. Попадналъ въ стомаха заедно съ хранителни вещества, преминава въ лимфатически сждове и отъ тамъ въ кръвта. При кръвообращението застъда между бѣлодробната тъкань, въ слизеститъ ципи на носовата

празднина или въ кожата и започва дѣленето си. На това място се образува до 7 дена една малка пъпчица. Отъ бѣрзото дѣлене на бацилите, пъпката се разраства, околната тъкань умъртвява и на това място се образува раничка. Нѣколко такива възли, съединени заедно, образуватъ общо огнище. отъ което изтича леплива зехтина-образна гнойна материя.

Околната съединителна тъкань е възпалена. По ребрата се образуватъ подобни възли които следъ като разрушатъ, оставатъ рани. Изъ костъта изтича гнойна материя.

И въ трите случаи болестта се развива бавно. Но когато животното е старо, изтощено и въ края на развитието на болестта, взема бѣрзъ ходъ и свършва съ смърть.

Въ човѣка, мулетата и магаретата тя взема бѣрзъ форма и въ малко случай тя трае повече отъ 10 дни.

Тукъ му е мястото да Ви посоча единъ печаленъ случай.

Неотдавна, въ гр. Провадия на единъ турчинъ файтонджия, умира жената. Същия се оженва втори пътъ. Но следъ много време и втората жена умира. Ожененъ трети път и третата постига сѫщата участь, както първите две. Ветеринарния лѣкаръ констатиралъ, че единъ отъ конетъ на файтонджията е билъ боленъ отъ явенъ сапъ. Вечеръ, когато той — файтонджията — се е прибиралъ отъ работа, неговитъ жени съ се грижили за хранение и почистване на конетъ. При това общуване на трите жени съ сапни конъ, е послужило да се заразятъ и следъ 7–8 денонощия боледуване съ умирали отъ сапъ.

Всички опити правени до днесъ да се намѣри срѣдство за лѣкуване на болестта, съ останали направени. Тя е нелечима заразителна болест и съгласно закона за санитарно ветиринарната служба, болното животно се унищожава заедно съ кожата и малоценниятъ товатъ принадлежности.

Като имаме предвидъ, че сапъ е нелечима заразителна болест — единакво опасна за човѣка и единокопитните животни, нека всички вземемъ при сърдце борбата противъ нея.

Съверстия. Обичното му място е средната хрущялна носова преграда и най-често въ лѣвата половина. Язвата се малки пъпчици, на които мястота се образува ранички съ сивкаво-блѣтъ и съ тенденция да се уголѣмяватъ. Формата имъ е неправилна и ржбоветъ имъ превишаватъ съ 1 м. м. околната тъкань. Съответните лимфатични жлези отичатъ въ началото болезнени на пипане, а въ последствие ставатъ твърди, сраснати и неболезнени.

Коженъ сапъ. Също такива малки възелчета се образуватъ въ самата кожа, или въ подкожната тъкань на тѣлото, главата и краката на животното.

Образуването имъ става следъ като съ попаднати бацили на тия места, занесени отъ кръвта. Бацила започва да се дѣли и образува малки възелчета на голѣмина колкото лешникъ и порастватъ като орѣхъ. Лимфатически сждове отичатъ.

Тия възли се разпадатъ и на тѣхно място се образуватъ ранички съ издигнати ржбове, а центъра е вдълбнатъ. Цвѣтът имъ е сиво-блѣтъ, отъ които изтича леплива гнойна материя.

Околната съединителна тъкань е възпалена. По ребрата се образуватъ подобни възли които следъ като разрушатъ, оставатъ рани.

Изъ костъта изтича гнойна материя.

И въ трите случаи болестта се развива бавно. Но когато животното е старо, изтощено и въ края на развитието на болестта, взема бѣрзъ ходъ и свършва съ смърть.

Въ човѣка, мулетата и магаретата тя взема бѣрзъ форма и въ малко случай тя трае повече отъ 10 дни.

Тукъ му е мястото да Ви посоча единъ печаленъ случай.

Неотдавна, въ гр. Провадия на единъ турчинъ файтонджия, умира жената. Същия се оженва втори пътъ. Но следъ много време и втората жена умира. Ожененъ трети път и третата постига сѫщата участь, както първите две. Ветеринарния лѣкаръ констатиралъ, че единъ отъ конетъ на файтонджията е билъ боленъ отъ явенъ сапъ. Вечеръ, когато той — файтонджията — се е прибиралъ отъ работа, неговитъ жени съ се грижили за хранение и почистване на конетъ. При това общуване на трите жени съ сапни конъ, е послужило да се заразятъ и следъ 7–8 денонощия боледуване съ умирали отъ сапъ.

Всички опити правени до днесъ да се намѣри срѣдство за лѣкуване на болестта, съ останали направени. Тя е нелечима заразителна болест и съгласно закона за санитарно ветиринарната служба, болното животно се унищожава заедно съ кожата и малоценниятъ товатъ принадлежности.

Като имаме предвидъ, че сапъ е нелечима заразителна болест — единакво опасна за човѣка и единокопитните животни, нека всички вземемъ при сърдце борбата противъ нея.

Д. Сербезовъ (следва)

Поканва се касиера на Плѣвенски общински театъръ да се яви въ печатница „Изгрѣвъ“ и изплати задължението си отъ 1630 лева, направени по отпечатване на разни афиши и програми, за да не става нужда печатницата да потърси вземането си по сѫдебенъ редъ и съ това изложи хубавото име на Плѣвенски общински театъръ.

Отъ кооперацията.

Рентгеновъ апаратъ варцова лампа

Прави фотографии. Преглежда болни

д-ръ ИВ. ПОПОВЪ

Кабинетъ до училището „Мария Луиза“.

Докторъ

ВЛАДИМИРЪ ДАФИНОВЪ

приема болни въ всѣко време.

Домъ, площадъ на свободата, до табашкия мостъ — Плѣвенъ.

Плѣвенска окръжна постоянна комисия

Обявление № 138.

Постоянната комисия известява на интересуващи, че на тридесет и първия день отъ обнародване настоящето въ Държавенъ вестникъ, въ 16 часа следъ обѣдъ въ канцеларията на сѫщата ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция. Предметъ на търга е доставка на медикаменти и превъзочни материали за болниците и лѣкарските и фелдшерските амбулатории, издѣржани отъ окръжния бюджетъ,

Трѣжните книжа се намиратъ при началника на санитарната служба, при комисията, при когото могатъ да се преглеждатъ и искатъ сведения.

гр. Плѣвенъ, 17 януари 1928 год.

ОТЪ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ.

Обявление № 67. Известявамъ, че отъ 27 януари 1928 до 27 февруари 1928 г. до 5 часа следъ пладнѣ ще се продаватъ на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ Плѣвенъ следующите недвижими имоти находящи се въ землището на с. Бѣркачъ а именно:

Дворно място отъ 2120 кв. м. въ с. Бѣркачъ, при съседи: отъ две страни улици, Никола и Герго Ангелови и Динка Петкова, съ находящи се въ него постройки, а именно: а) две нови недоизкарани къщи направени отъ камъкъ и тухли, покрити съ цигли, на маза, състоящи се отъ 3 стаи и коридоръ; б) стара къща направена отъ тухли, керпичъ и камъкъ, покрита съ обикновени керемиди, цвѣтата на маза, състояща се отъ 3 стаи и коридоръ; в) едноетажна постройка съединена съ старата къща и г) саманъкъ покритъ съ цигли, половината на маза, оценени всички за 19,000 лева.

Горната имотъ принадлежи на Никола Георгиевъ отъ с. Бѣркачъ, не е заложенъ продава се по взискането на Ив. П. Цековъ отъ Плѣвенъ за 80,320 лв. лихвитъ и разносъкъ по исполнителния листъ № 13 издаденъ отъ Плѣвенски окръженъ сѫдъ.

Наддаването ще почне отъ горната цена.

Разглеждането на книжата и наддаването може да става всѣки присъственъ денъ и часъ въ канцеларията ми.